

Amaia Olasolo, argitaratu duen lehen liburuarekin. Juanan RUIZ | FOKU

infraganti AMAIA OLASOLO

Amaia Olasolok literaturarako jauzia eman du estreinakoz, «Por fin lo sé. En busca del propósito de vida. Una extraordinaria historia de autosuperación y reinención» liburuarekin. Mathilde Denoir protagonista paristarraren azaletik, norbere buruaren garapena bilatzen duen fikziozko nobela da, bizitza oztopoz betetako bidaia dela ulertuta.

Zilarrezko bitxiak jantzita eta bizitzan zehar ikasitakoa soinean agertu da Amaia Olasolo. Izan ere, ez da gutxi bidean ikasi duena, eta, dioenez, ikas-teko falta zaiona ere ez. Berak egindako zilarrezko eraztundun eskuarekin zorabiatu du

kafea, Gasteizen kutuna duen kafetegi batean. Arrasaten jaioa, Gasteiz du orain bizitoki, baina hara-hona ibili da Arabako hiriburura iritsi aurretik. Madrilen, Parisen eta Düsseldorf-en bizi izan da.

Olasolok dio pertsona guztiok daukagula «patu» bat, guztiok jaio garela egiteko batekin, eta egiteko hori beste

inork baino hobeto gauzatze-ko gai garela. Alabaina, patu bat izanagatik ere, bizitza ez da, Olasoloren iritziz, helmugara iritsi arte segi daitekeen marra lineal bat; kontrara, pertsonok marra sigi-sagatsu batean alderrai ibiltzen garela dio, korapilatu egiten dela, eta patua bera ere aldakorra izan daitekeela, bizitzaren igaroan

hartzen diren erabakien eta bakoitzaren familiaren, lagun-en, esperientzien menpeko. Zenbat aldiz begiratu ote dugu atzera eta pentsatu: «ez nuen erabaki hori hartu behar». Baina orainaren talaia tranpatia denez, eta tronpatzen ez denak ez duenez ikasten, ahultasunak aldarrikatu eta korapiloak deslotu behar direla uste du Olasolok. «Ideiak ez dira landuta sortzen, garatu egin behar dira».

Bizitza frenetiko bezain interesgarria izan du Olasolok, oztopoz eta erabaki on zein txarrez betetakoa, eta «Por fin lo sé» liburuan islatu ditu bere bizipenak, «jendeari laguntzeko asmoz». Fikziozko nobela da «Por fin lo sé», baina bertan kontatzen diren esperientzia asko idazleari berari gertatutakoak dira. Horregatik, Amaia Olasolo ikustean, badirudi liburuan lerro-artean idatzita dagoena irakur zenezakeela, eta *dejà vu* baten gisa, Mathilde Denoir liburuaren protagonista ikus dezakezu istant batez, kafe berbera Pariseko taberna batean zorabiatzen.

Olasolorentzat garrantzitsua da pertsona bakoitza den moduan agertzea, «mozorrorik gabe», eta halaxe kontatu du bere bizitza eta Mathilderena, normalean esaten ez diren gauzak ere lehen lerrora ekarrita. Izan ere, liburu zuzena eta irakurterraza da, eta orrietan deskribatzen direnak edonork bizi ditzakeen egoera arruntak dira. Errealitatetik gertu egonagatik, norbere burua ezagutzera eta auzitan jartzera bultzatzen dute.

Liburua idaztea beste ikas-kuntza bat izan da Olasolorentzat, eta bere helburua jendea laguntzea den arren, ez da autolaguntza gisa ezagutzen diren liburu horietako bat, fik-

ziozko nobela baizik: «Istorio baten bidez errazagoa da irakurleak bere burua liburuan gertatzen diren gauzekin identifikatzea eta erabaki nuen fikzioa egitea. Asko egiazko gertaerak dira, bai niri bai nire ingurukoei gertatutakoak».

Hamar urteko epean bizitako esperientzien zurrunbiloa-ren kapitulua ixteko eta orri berriak zirriborratzeko egin zuen liburua idazteko hautua: «Erabaki nuen minarekin bukatzea, eta osatu egin behar izan nintzen. Hortik atera zen liburu bat idazteko ideia». Balentriaz beteta idatzi du, zenbaitetan bere burua biluziz, liburuko orriak bere ispiluak bailiran.

MATHILDE DENOIR

«Gaizki bukatu diren saiakerekin bizitzen ikasi dut, beldur-rekin eta dezepzioekin, baina horiek guztiak esperientzia gisa ulertuz». Olasolok idatzitako esaldi horrekin laburbildu daiteke liburuaren funtsa.

Mathilde Denoir eleberriko protagonistaren bizitza gatazkaz betetako bizitza da. Fabienekin ezkondata dago, ez nahi bezain gustura, eta Ipar Euskal Herrira bere bi ahizpekin egingindako bidaia batean gizon bat ezagutzen du. Momentu horretatik aurrera bere bizitzako ibilbidea auzitan jartzen hasten da eta bere buruari galderak egiten hasten da, jakin nahian zein den egiaz nahi duen lana, alboan izan nahi duen pertsona, zer den zoriontsu egiten duena. Horren bila, aurkikuntza eta jakintzazko bide luze bat abiatzen du, eta bere burua ezagutzera eta etengabe biziberritzera bideratzen ditu indar guztiak.

Etengabeko introspekzioaren kontakizunaren bitartez, irakurleari egunerokotasune-

ko oztopoak gainditzeko adibi-
de praktikoak ematen dizkio,
baina gidaliburu bat ez denez,
eleberrian ematen diren eran-
tzunak ez direla edozeinentzat
baliagarri aitortu du autoreak.
Horren orde, fikziozko bizitza
baten bitartez, irakurleari
«pistak» ematen dizkio bere
barne gatazkei aurre egiteko:
«Nire helburua da irakurleren
bat Mathilderen antzeko egoe-
ra batean baldin badago, egoe-
ra horietan ez dezala berak be-
zainbeste sufritu, Mathilderen
prozesua oso gogorra izan bai-
ta. Hala ere, esan beharra dago
bidea helmuga bezain garran-
tzitsua dela, edo garrantzi-
tsuagoa. Mathilde eta Amaia-
rentzat oso zaila da hori
onartzea. Nire mezua argia da:
aurkitu zure bidea, zure kon-
ponbideak. Nire bideak lagun-
du zaitzake, baina bakoitzak
bera garatu behar du».

Gasteiz eta Parisen arteko el-
karrizketa darabil ahoan
Amaia Olosolok. Madame Kiwi
izena jarri zion bere kabuz
abiatu zuen bitxigintza enpre-
sari, baina, zailtasun ekonomi-
koak medio, enpresa itxi be-
har izan zuen, bitxiak egiten
jarraitu zuen arren. «Jantzita
ditudan eraztuna eta brotxa
nireak dira», esan du bitxiak
erakutsiz. Antzekoa gertatu zi-
tzaion Mathilde Denoirri Ma-
dame Joelle tankera berdineko
enpresarekin. Biak ala biak eu-
ren lanak utzi zituzten bitxi-
gintzan buru-belarri aritzeko,
jakinda ekonomikoki bizi-mai-
la jaitsiko zutela, eta biek itxi
behar izan zituzten enpresen
ateak. Ilusio handiz ireki zuen
Olosolok bitxitegia, eta libu-
ruan Mathilderen ahotik kon-
tatzen du momentu horretan
nola sentitu zen. «Eta orain
zer?» galdetu zion bere burua-
ri. «Nik espero nuen gauzak
hobeto ateratzea. Momentu

horretan txikitu egin nintzen.
Baina, horrelako egoeratan zu-
re burua berrasmatu behar
duzu, zer egin nahi duzun era-
baki eta momentuko dolua
kudeatu», esplikatu du.

EMAKUMEA ETA DOLUA

Emakume espirituala da
Amaia Olosolo. Hiri handieta-
ra ohituta dago, baina natura-
ra jotzen du emakume izaera
esplikatzeko. «Haurrak izateko
gai denez», emakumea «sor-
tzailea» dela dio, natura sor-
tzailea den gisara, baina ema-
kumea harreman horretatik
aldendu dela iritzi du Olosolok,
eta horrek eragin zuzena
izan duela egungo «emakume
prototipikoa» eraikitzerako
orduan. «Naturarekiko lotura
galdu egin da. Harreman hori
berreskuratu behar dugu, gu-
retzako ona delako», esan du.

Natura albo batera uzteare-
kin batera, emakumea gizon-
tasunak ezarritako bide orria
jarraitzera mugatu dela iritzi
dio. Liburuaren hitzaurrean,
Germana Martinen hitzak jaso

ditu idazleak: «Gutako askok
ahalegin guztiak jarri ditugu
aginpide patriarkalak betetze-
rako orduan: karrera profesio-
nal bat izatea, ekonomikoki in-
dependenteak izatea, egiten
dugunarekin arrakasta lortzea,
eta abar. Eta lorpenak eta hel-
mugak biltzen diren toki ho-
rretara iristen garenean, galde-
tzen diogu gure buruari:
zertarako balio du horrek guz-
tiak?». Olosolok gehitu du:
«Ahalegindu gara gizonen pa-
troien barruan gure bizitza an-
tolatzen, eta gure burua ukatu
dugu, emakume izaera existi-
tuko ez balitz bezala. Hori gi-
zonen aldeko interesek eragin
dute. Denak zaku berean sartu
gabe, noski».

Emakume izaerarekin lotu-
ta, eleberrian argi azaltzen da
Mathilderen sentimenduen
eta bere bizitzan zeharkatu di-
tuen gizonen sentimenduen
arteko desoreka. Aurpegi asko-
tako doluaren mamua Mathil-
deren gorputzean iltzatzen da,
eta indarrak batu behar ditu
dolu horiei aurre egiteko, bere

gizonezko bikotekideek, kasu
askotan, aise gainditzen duten
bitartean.

Dolua, iragankorra baina he-
zigaitza, eleberraren beste
protagonista bat da. Olosolok
argitu du dolua ez dela baka-
rrik «gertuko bat hiltzen dene-
an jasaten dena»; bikotekidea-
rekin harremana haustean,
zure burua lana uztera behar-
tzean, bertatik kaleratua izate-
an... «Dolu horiei buruz ez da
hitz egiten, baina askotarikoa
izan daiteke dolua». Hala ere,
doluak bezainbat konponbide
daude, eta Mathilde Denoir
guztiak kudeatzen saiatzen da;
korapiloak askatuz gero eta li-
breago izan arte.

ARGIALETXERIK GABEKO EKOIZPENA

Eleberria irakurtzeko asmoa
duenari abisua bota dio Olosolok:
«irakurriz gero, ez zaitu
berdin uzten». Idazlearen hit-
zetan, hiru irakurle mota
egon daitezke: «Lehenik eta
behin, identifikatzen dena, li-
buruari esker gauzak beste
modu batera ulertzen ahale-

gindu eta bizitza beste modu
batera bizitzera animatzen de-
na. Bigarrenik, liburu gustatu
ez zaiona. Eta, hirugarrenik, li-
burua gozatu bai, baina haus-
narketa hori egiten ez duena».

Irakurlea bat edo beste izan,
Olosoloren helburua da libu-
rua ahalik eta jende gehiena-
rengana iristea, «ahalik eta
bihotz gehien ukitzeko». No-
bela azkar kaleratu nahi zue-
nez, argialetxerik gabe argita-
ratzeko hautua egin zuen,
editorialen zain ez egoteko.
Hartara, liburuaren abenduaren
31n «askatu» zuen. «Urte be-
rria, bizitza berria». Nobela es-
kuragarri dago Ayala, Mayner
eta Elkar liburu dendetan eta
baita Amazon atarian ere.

Liburu idaztea terapia mo-
duko bat izan da arrasatearra-
rentzat, eta badirudi ez dela li-
teraturaren psikologiatik
aldenduko. Bigarren nobela
bat dauka buruan, «bizitzare-
kin eta heriotzarekin» zeriku-
sia izango duena. •

Maddi Txintxurreta Agirregabiria